

مطالعات
بهره‌وری بانک‌ها
برای اولین بار

اقتصاد

اقتصاد امروز ایران بدون تردید نیازمند تحول بنیادین و جهش ساختاری است که در این میان دولت، بخش خصوصی و نهادهای پشتیبان و حاکمیتی بیش از هر زمان دیگری نیازمند خانه‌تکانی و تعریف مجدد هستند. دولت دوازدهم در حالی کار خود را آغاز کرده که کماکان «اقتصاد و معیشت» به عنوان دو معضل جدی پیش روی دولت قرار دارند. البته نباید فراموش کنیم که این مشکل منحصر به چند سال اخیر نبوده و در طول ۴ دهه گذشته همواره با آن دست و پنجه نرم کرده‌ایم. سال‌هاست که میزان دخالت دولت در اقتصاد کشور به موضوعی مهم و اساسی تبدیل شده که هر فرد به فرآخور جایگاه و شرایطی که دارد، آن را به صلاحدید و دیدگاه خود تفسیر می‌کند. به گزارش اقتصاد آنلاین، اقتصاد امروز ایران بدون تردید نیازمند تحول بنیادین و جهش ساختاری است که در این میان دولت، بخش خصوصی و نهادهای پشتیبان و حاکمیتی بیش از هر زمان دیگری نیازمند خانه‌تکانی و تعریف مجدد هستند. این واقعیتی است که به اندازه چالش‌برانگیز

بودن، اجتناب‌ناپذیر نیز هست.

در دنیای امروز کمتر کسی پیدا می‌شود که به اقتصاد آزاد اعتقاد نداشته باشد. راهی که کشورهای در حال توسعه برای حرکت از بازارهای دولتی به آزاد پیموه‌داند، می‌تواند به عنوان یک الگوی مطمئن و امتحان پس داده شده مورد توجه دولتمردان قرار گیرد. از قدیم‌الایام گفته‌اند که دولت تاجر خوبی نیست. به این معنا که اگر دولت‌های می‌توانستند تجارت خوبی داشته باشند، بسیاری از کشورها تلاش نمی‌کردند اقتصاد دولتی خود را به اقتصاد آزاد و خصوصی‌سازی تبدیل کنند. این در حالی است که در مورد امور حاکمیتی باید به طور انحصاری در اختیار دولت‌ها باشد. تجربه نشان داده که بهتر این است که دولت از اقتصاد خارج شده و امور را به بخش خصوصی واقعی بسپارد؛ چراکه در بخش خصوصی منفعی وجود دارد که بهره‌وری، کارآمدی و … را به همراه خواهد داشت. مناسفانه در اقتصاد دولتی حق انتخاب مردم محدود می‌شود، هزینه‌هایی به آن‌ها تحمیل می‌شود که مستحق آن نیستند و مالیات‌هایی پرداخت می‌کنند که نباید پرداخت کنند.

در آن سوی میدان، مدیران دولتی حتی اگر اشتباه هم بکنند، به جای مواخذه شدن یا تلاش برای اصلاح و کارایی بیشتر، در بعضی مواقع رشد و ارتقا هم پیدا می‌کنند. در این شرایط آنچه به راحتی قابل دیدن است، این است که در این سیستم موفقیت مدیران دولتی، تابعی از نظر مردم یا مصرف‌کنندگان نیست، بلکه تابعی از نوع ارتباط و رضایت‌مندی مقامات مافوق است. با این تفسیر به نظر می‌رسد در اقتصاد ایران باید به سمتی برویم که زمینه کار و فعالیت بخش خصوصی در جامعه فراهم شود. البته این فقط

چرا اقتصاد ایران نیاز به خانه‌تکانی دارد؟

۸۵ درصد سهم دولت و بخش عمومی در اقتصاد

به معنای واردکننده نیست، بلکه بخش خصوصی به معنای مجموعه، افرادی را تشکیل می‌دهند و خواسته‌هایی دارند که با درخواست عده‌ای خاص یکسان نیست. کارشناسان می‌گویند، با توجه به این موضوع که به تعداد افراد در جامعه تقاضا و سلیقه وجود دارد، باید کاری کنیم که مردم در جامعه احساس آزادی و حق انتخاب داشته باشند و به دنبال فعالیت اقتصادی که صلاح می‌دانند، بروند. باید دقت کنیم که در یک اقتصاد آزاد، با سهم بالای بخش خصوصی اگر افراد اشتباه کنند، هزینه می‌پردازند و با آزمون و خطا سعی می‌کنند دفعات دیگر انتخاب بهتری داشته باشند، اما در اقتصاد دولتی اگر اشتباهی هم صورت بگیرد و میلیاردها تومان از بیت‌المال هدر برود هم کسی پاسخ‌گو نیست. چه‌بسا در گذشته بارها و بارها شاهد چنین مواردی بوده‌ایم.

بهترین شاخص برای تعیین قدرت دولت، میزان مداخله آن در زندگی مردم است. امروزه شاهدیم که زیرساخت‌های اقتصادی در اختیار نهادهای عمومی است و نهادهای شبه‌دولتی در ایران نیز بسیار قوی هستند که بر همین اساس معمولا با این محاسبه، سهم دولت و بخش عمومی در اقتصاد ایران حدود ۸۵ درصد است و این خود گویای این حقیقت است که اقتصاد ایران بیمار است. در یک اقتصاد آزاد افراد در مورد نحوه سرمایه‌گذاری و مصرف کالاهای مختلف تصمیم‌گیری می‌کنند. در واقع این مردم هستند که کلید تمامی فعالیت‌های اقتصادی و موفقیت‌های اقتصادی هستند. اقتصاد بازار یا آزاد امروزه در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته دنیا به عنوان یک مدل محوری مورد استفاده قرار می‌گیرد که مزایای بسیاری دارد و میان آن‌ها می‌توان به حرکت

برای وام مسکن چقدر و با چه قیمتی اوراق بخریم؟

لازم به توضیح است که مجردهای تهرانی نیز می‌توانند تا سقف ۶۰ میلیون تومان و غیر زوج‌هایی که در مراکز استان‌های بالای ۲۰۰ هزار نفر جمعیت دارند تا سقف ۵۰ میلیون تومان و در نهایت غیر زوج‌های ساکن در سایر مناطق تا سقف ۴۰ میلیون تومان وام دریافت کنند که به ترتیب هر کدام باید ۱۲۰، ۱۰۰ و ۸۰ برگ بهادار اوراق تسهیلات مسکن را از فرابورس ایران خریداری کنند. با این حساب مجردهای تهرانی باید برای خرید این اوراق ۹ میلیون و ۳۶۰ هزار تومان، افراد ساکن در مراکز استان بالای ۲۰۰ هزار نفر جمعیت مبلغ ۷ میلیون و ۸۰۰ تومان و افراد گروه سوم مبلغ شش میلیون و ۲۴۰ هزار تومان پرداخت کنند. البته در صورت تمایل برای دریافت وام ۱۰ میلیون تومانی جعاله باید مبلغ یک میلیون و ۵۶۰ هزار تومان دیگر هم بپردازند.

اوراق تسهیلات مسکن (تسه) توسط بانک مسکن منتشر می‌شود. این اوراق قابلیت معامله در فرابورس ایران را دارد و ارزش اسمی هر برگ پنج میلیون ریال

رئیس سازمان ملی بهره‌وری از انجام مطالعات مربوط به بهره‌وری در ۳۰ بنگاه بزرگ از جمله بانک‌ها خبر داد و گفته: این کار برای اولین بار در مورد نظام بانکی صورت می‌گیرد. به گزارش ایلنا، رئیس سازمان ملی بهره‌وری اظهار داشت: ایجاد فرآیند بهره‌وری در بنگاه‌هایی مانند بانک‌ها کار پیچیده‌ای محسوب می‌شود، به همین دلیل علاوه بر بانک‌ها، مجموعا ۳۰ بنگاه را در نظر گرفتیم که نهایتا بتوانیم چرخه بهره‌وری را به صورت کامل در ۱۰ بنگاه پیاده‌سازی کنیم و این بنگاه‌ها تا پایان مراحل، کار را ادامه دهند. طباطبایی ادامه داد: البته تاکنون دو بانک در این زمینه وارد شده‌اند و نمی‌توانیم تا پایان مراحل باقی بمانند و یا اینکه از این پروژه خارج شوند. امیدواریم بتوانیم این کار را هرچه سریعتر پیگیری و به سرانجام برسانیم. وی تصریح کرد: اگر بتوانیم بهره‌وری در بانک‌ها را طبق استانداردها و منابع معتبر بین‌المللی محاسبه و پیاصله‌ای کنیم، باید گفت بهره‌وری در نظام بانکی موضوع جدیدی است و هنوز چندان کاربردی نشده است. شسته، رئیس سازمان ملی بهره‌وری گفته: حوزه بانکی برای ما بسیار حائز اهمیت است و امیدواریم در یکسال آینده در محاسبات مربوط به بهره‌وری، حداقل در یک بانک بتوانیم کار را پیش ببریم.

صادرات روزانه ۲۰میلیون دلار به عراق

دبیرکل اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق با بیان اینکه موازنه تجاری ایران و عراق ۹۸ درصد است و تنها ۲ درصد واردات داریم، گفت: عراق دومین مقصد صادراتی کشور است و تنها کشوری است که می‌تواند به موازنه تجاری ایران کمک کند. حمید حسینی در گفتگو با ایرنا، افزود: روزانه ۲۰ میلیون دلار کالا به عراق صادر می‌شود این در حالی است که این میزان صادرات کالا را نمی‌توان به کشور دیگری داشت. وی درباره صادرات به عراق در سال ۱۳۹۶ گفت: در چهار ماهه نخست امسال از ۱۲ میلیارد دلار صادرات ایران ۲ میلیارد دلار آن به عراق بوده است و همچنین در پنج ماهه امسال ۲ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار صادرات به این کشور داشته‌ایم. دبیر کل اتاق بازرگانی ایران و عراق بالاترین اقلام صادراتی ایران به عراق را مصالح ساختمانی، فرآورده‌های پالایشگاهی و نفتسی، روغن‌های معدنی و در آخر مواد غذایی عنوان کرد. وی تأکید کرد: اگر به دنبال اقتصاد همسایه هستیم نمونه بارز آن کشور عراق است و هیچ بازار با اهمیتی همچون این کشور نداریم. دبیر کل اتاق مشترک ایران و عراق افزود: عراق درگیر جنگ‌های داخلی است و قوانین بانثاتی ندارد و نمی‌توانیم از طرف‌های عراقی انتظار کمک داشته باشیم بلکه با برنامه‌ریزی و حضور پرقدرت است که می‌توانیم مشکلات صادرات به این کشور را حل کنیم و حضور پررنگی در بازار آن داشته باشیم.

رخداد

امضای ۱۰ تفاهم‌نامه بین شرکت ملی صنایع

پتروشیمی و خارجی‌ها

نیاز صنایع پایین دستی صنعت نفت به سرمایه، دانش فنی و تکنولوژی عامل اصلی مذاکره شرکت ملی صنایع پتروشیمی با شرکت‌های خارجی پس از اجرای برجام محسوب می‌شود. به طوری که این شرکت اقدام به امضای ۱۰ تفاهم‌نامه با شرکت‌های خارجی در فضای پس‌برجام کرده است. به گزارش ایسنا، ایران که در دوران تحریم بازارهای صادراتی اروپا در حوزه پتروشیمی را از دست داده بود در دوران پس‌برجام مذاکرات خود را با شرکت‌های معتبر دنیا آغاز کرد. در حال حاضر مجددا فعالیت صنایع پتروشیمی در بازارهای صادراتی اروپا و همچنین آمریکای جنوبی آغاز شده است. به طوری‌که بسیاری از شرکت‌های معتبر خارجی که قبلا در صنعت پتروشیمی ایران حضور نداشتند، اکنون اعلام تمایل کرده‌اند. برای مثال شرکت توتال تاکنون در صنعت پتروشیمی ایران سرمایه‌گذاری نکرده بود اما اکنون اعلام تمایل کرده است. همچنین شرکت BASF در حال بررسی یک طرح با میزان سرمایه‌گذاری ۴ تا ۴۶ میلیارد دلاری با یک شرکت ایرانی است. همچنین شرکت‌های لینده، میتسوبی، فرکوبه، سوچیت، هیوسانگ و شل از جمله شرکت‌های معتبر خارجی هستند که برای سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی ابراز تمایل کرده‌اند.

تفاهم‌نامه بین شرکت ملی پتروشیمی و شرکت شل در ۱۸ مهرماه ۱۳۹۵ با هدف انجام مطالعات و ارزیابی سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی ایران و استفاده از دانش فنی شل جهت توسعه صنعت پتروشیمی (با اولویت GTL) امضا شد. با امضای این تفاهم‌نامه این شرکت هلندی موظف شد جهت حضور و سرمایه‌گذاری و اجرای طرح‌های جدید در صنعت پتروشیمی بررسی‌های فنی و اقتصادی خود را انجام دهد. همچنین شرکت ملی صنایع پتروشیمی با شرکت هیوسانگ (کره جنوبی) با هدف امکان‌سنجی انجام پروژه مشترک PDH/PP (تبدیل گازیام و پروپان به پروپیلن و پلی پروپیلن) در ایران، شرکت ژاپنی با هدف ITOCHU تامین مالی کوتاه‌مدت (یوزانس) به مبلغ ۲۲۰ میلیون یورو (قابل افزایش به ۶۴۰ میلیون یورو در صورت لزوم)، با شرکت ژاپنی به منظور Marubeniتامین مالی کوتاه مدت (یوزانس) به مبلغ ۳۲۰ میلیون یورو براساس Corporate Guarantee شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس قرارداد همکاری امضا کرده است. امضای اوراق با شرکت شرکت ژاپنی میتسوبی جهت انجام مطالعات اجرای طرح پتولیتمی متمرکز پتروشیمی در فاز دوم عسلویه و ارائه تسهیلات فاینانس از بانک JBIC ژاپن، شرکت ژاپنی سوچیتز برای امکان‌سنجی پروژه مشترک GTPP در ایران و بر اساس نتایج سرمایه‌گذاری احتمالی، شرکت توتال فرانسه برای انجام مطالعات جهت اجرای یک طرح پتروشیمی در ایران با مشارکت سرمایه‌گذاران ایرانی، با شرکت فرانسوی-آلمانی ایر لیکوید برای همکاری تکنولوژیکی جهت ایجاد لیسانس مشترک به نام PARS MTP و انجام مهندسی پایه به صورت مشترک برای فرآیند تبدیل متانول به پروپیلن، شرکت کلینده آلمانی برای بررسی اجرای واحدهای جداسازی هوا در قالب قراردادهای B.O.T یا B.O.T در ایران و همچنین ارائه دانش فنی با اخذ تسهیلات از بانک‌های آلمانی، اجرای یک طرح پتروشیمی در ایران با مشارکت سرمایه‌گذاران ایرانی و شرکت آلمانی BASF برای انجام مطالعات به منظور سرمایه‌گذاری مشترک با سرمایه‌گذاران ایرانی جهت اجرای یک مجتمع پتروشیمی بزرگ در ایران با ارائه تسهیلات فاینانس از دیگر نتایج مذاکره شرکت ملی صنایع پتروشیمی با شرکت‌های خارجی است.

خبر آخر

اتحاد ۳ خودروساز بزرگ جهان

سه خودروساز بزرگ جهان برای تولید خودروهای الکتریکی و کاهش هزینه‌های خود با یکدیگر همکاری خواهند کرد. به گزارش خبرآنلاین، رنو، نیسان و میتسوبیشی برنامه‌ای خود را برای خودروهای بدون راننده و الکتریکی اعلام کردند. خودروسازان برنامه دارند که اولین خودرو بدون راننده را تا پنج سال دیگر تولید کنند. در نهایت اتحاد خودروسازان برای تولید چنین خودرویی برای تولید تاکسی‌های بدون راننده هدف‌گذاری شده است. در حال حاضر نیسان پرفروش‌ترین خودرو الکتریکی نیسان لیف را تولید کرده است. شرکت‌ها در روز جمعه اعلام کردند که تا سال ۲۰۲۲، ۱۲ مدل خودرو جدید تمام الکتریکی را تولید خواهند کرد. آن‌ها برنامه دارند خودروهایی تولید کنند که بیش از ۶۰۰ کیلومتر را با کاهش هزینه‌های باتری به اندازه ۳۰ درصد طی کند. از سوی دیگر هدف‌گذاری کردند که این خودروها با ۱۵ دقیقه شارژ ۱۳۳ مایل طی کنند. این میزان در حال حاضر ۵۶ مایل است. خودروسازهای رنو، نیسان و میتسوبیشی برای نشانه اتحاد خود لوگو انتخاب کردند. در گذشته رنو و نیسان در جهت ادغام و اتحاد جهانی قدم برداشتند و اعلام کرده بودند به منظور کاهش هزینه‌ها، اشتراک‌گذاری فناوری و افزایش فروش در بخش خودروهای تجاری سبک واحد مشترکی تشکیل می‌دهند. سال گذشته، نیسان بخشی از سهام میتسوبیشی را خریداری کرد. هم اکنون به این اتحاد، میتسوبیشی نیز اضافه شده است.

است. مدت اعتبار اوراق تسه حداکثر تا دو دوره شش ماهه قابل تمدید است. اینس اوراق با توجه به اینکه چقدر تا زمان اعتبارش زمان باقی مانده دارای قیمت متفاوتی است. در صورتی که مدت اعتبار این اوراق به اتمام رسیده و دارنده اوراق از تسهیلات آن استفاده نکنند، نماد معاملاتی آن متوقف خواهد شد و وجوه پرداختی دیگر به دارنده اوراق بازپرداخت نخواهد شد.

بررسی افزایش نرخ سوخت کلید خورد

اما دولت بعدی باید روی افزایش قیمت بنزین فکر کند.» نتایج این فکر کردن به افزایش نرخ بنزین که در قالب طرح بررسی افزایش نرخ سوخت کلید خورده، به احتمال قریب به یقین تا سه ماه آینده در لایحه بودجه سال ۹۷ خود را نشان می‌دهد.

شنیده‌های غیررسمی حاکی از این است که دولت به دنبال افزایش نرخ حامل‌های انرژی از ماه‌های پایانی سال جاری یا ابتدای سال ۹۷ است. اگرچه هیچ تصمیمی تا امروز نهایی نشده، اما بررسی‌ها در این زمینه آغاز شده و ادامه دارد.

چگونگی رشد صنعتی مثبت

زیربخش‌های بخش صنعت حاصل شده است. در این میان، از ۲۴ زیربخش صنعت تنها ۱۰ بخش در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۰ رشد داشته‌اند که بیشترین رشد‌ها مربوط به زیربخش‌های تولید دارو، تولید آسم‌میدنی‌ها و مواد غذایی بوده است؛ ضمن اینکه از ۱۴ زیربخشی که رشد منفی داشته‌اند، ۷ زیربخش بیش از ۲۰ درصد درصد رشد منفی داشته‌اند که این موضوع وضعیت وخیم این صنایع را در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۰ نشان می‌دهد. همچنین سه‌هم پایین این بخش‌ها در شاخص کل صنعت باعث شده است که رشد منفی این زیربخش‌ها تأثیر چندانی بر رشد کلی بخش صنعت نگذارد. به طور کلی بیشترین تأثیر مثبت بر شاخص کارگاه‌های بزرگ صنعتی در این دوره مربوط به زیربخش‌های تولید محصولات شیمیایی، صنایع غذایی و فلزات اساسی بوده است. ضمن اینکه بیشترین تأثیرپذیری منفی این شاخصن نیز از زیربخش‌های وسایل نقلیه موتوری و کانه‌های غیرفلزی بوده است. برآوردها نشان می‌دهد اگر صنایعی که نسبت به سال ۱۳۹۰

ظرفیت

مقابله با تحریم‌های

آمریکا را داریم

رئیس سازمان هواپیمایی کشوری گفت: ایران، آمادگی و ظرفیت مقابله با تحریم‌های اخیر صنعت هواپیمایی توسط دولت و کنگره آمریکا را دارد. به گزارش صدا و سیما، علی عابدزاده افزود: البته هنوز اطلاع دقیقی از عمق این تحریم‌ها نداریم و باید منتظر باشیم که ببینیم نتیجه صحبت‌ها و تصمیم‌های آمریکا چیست، اما نکته مهم این است که امروز همه دنیا متوجه شده است که چه کسی قصد تخریب روابط سازنده ایران را با دنیا دارد. وی افزود: دیپلماسی ما به نقطه‌ای رسیده که دنیا پذیرفته است ایران کشوری است که به‌دنبال تعامل سازنده با جهان و همکاری است و رفتارهای سازنده‌ای دارد، اما اگر برخی کشورها بخواهند در این روند ایجاد مشکل کنند ملت ما پاسخ مناسبی به آن‌ها خواهند داد. عابدزاده افزود: ما همواره در سخت‌ترین تحریم‌ها بوده‌ایم و چه در جنگ و چه بعد از آن زیر بار سنگینی تحریم‌ها بودیم اما کار را به‌خوبی اداره کردیم- و همین امروز نیز جابه‌جایی مسافر هوایی ما از همه منطقه بالاتر است و دو برابر معدل رشد جابه‌جایی مسافران جهان را در پروازهای داخلی داریم و سه تا چهار درصد نیز در این شاخص از میانگین منطقه بالاتر هستیم. رئیس سازمان هواپیمایی کشوری تأکید کرد: ایران از ظرفیت بالایی برخوردار است و باید از همه این ظرفیت‌ها به درستی استفاده شود؛ کارشناسان ما پیش‌تر هم ثابت کردند که می‌توانند صنعت هواپیمایی کشور را به بهترین نحو ممکن اداره کنند. وی با اشاره به وجود زیرساخت‌های طراحی صنعت هوایی در کشور افزود: امروز ما ساختارهای طراحی و ساخت هواپما و بالگرد را در کشور داریم که بسیار ارزشمند و حاصل سال‌ها تلاش محققان ماست و موجب شده است شرکت‌های ایرانی در زمینه تعمیر و نگهداری و همچنین ایجاد فرآیندهای نوین به بلوغ بالایی برسند.